

Výtvarnice přešla po skleněných střepech

Po celý březen si mohli zájemci v Komunitním centru Moravia prohlížet výstavu Zuzany Trnkové. Být ve středu o životech, cyklech a propojení. Výtvarnice přiznala, že Třebíč se jí vždy líbila, projížděla přes město vlakem za studentských let a kochala se výhledem na město.

„A tak, když mi kamarádka Iveta napsala, že je možnost tu mít výstavu, hned mne to zaujalo. Prostor Komunitního centra Moravia se mi líbil už z fotek. Je světlý a vzdušný, přesně to mé obrazy potřebují. Líbil se mi i podporující přístup vedení, a tak jsme se dohodli, že výstavu uspořádáme,“ vyznala se Trnková.

Kolekci malovala čtyři roky. Malování začala odvahou a také strachem z neznáma. Odvahy a zvědavosti bylo o kousek víc, a tak se pustila do studia živlů. V jednom roce přešla žhavé uhlí, skleněné střepy, ohnula kovovou tyč a zlomila šíp krkem.

„Tyto zážitky byly tak silné, že potřebovaly ven. Na plátno. Nemyslím tím, že bych malovala strach, ten spálil oheň. Malovala jsem to, co jsem našla po jeho překonání. Sílu. Odvahy. Propojení,“ vysvětlila.

Postupně vznikla kolekce dvanácti obrazů, které jsou inspirovány živly a překonáváním překážek. „Zjistila jsem, že když jsem ve svém středu, okolo mne se může dít cokoli. Mohu pak jinak reagovat, být v klidu a tře-

ZUZANA TRNKOVÁ představila svoje díla v Komunitním centru Moravia. Foto: Antonín Zvěřina

ba i pomoci. Myslím, že je to aktuální téma pro mnoho lidí. Doufám, že najdete inspiraci a cestu ke svému středu. Třeba i díky mým obrazům,“ svěřila se.

A co o sobě prozradila autorka? „Jmenuji se Zuzana Trnková a jsem malířka obrazů, které plní přání. Vystudovala jsem propagační výtvarnictví a získala bakalářský titul v oboru Uměnovědných studií. Ve své tvorbě propojuji sny a záměry se hmotou, a tím ohýbám realitu.“

Dává mi smysl přinášet to hezké do našeho života, ale nevyhýbám se ani temnotě, ze které se rodí víze a nový svět. Jsou mi blízká i témata partnerství a harmonie, sama mám velkou rodinu, o kterou ráda pečuji. Svým kouskem doufám přispívám k lepšímu životu v rovnováze pro nás všechny,“ poukázala Zuzana Trnková. -zt-

Představuje vzrušující zítřky

Co je to za obelisk na Komenského náměstí v Třebíči? A co je to za sochu na vrcholku? Takové dotazy zazněly od některých obyvatel Třebíče. Takže, v zeleném ostrůvku uprostřed parkoviště před obchodními domy na Komenského náměstí stojí od konce osmdesátých let 20. století plastika Karla a Petra Hylišových. Oba sochaři, otec a syn, dnes žijí v Havlíčkově Brodě.

Jedná se o stylizovanou ženskou figuru s rukou vztaženou vzhůru, v níž drží drátěnou krychlovou strukturu (krystaly). Ženská postava má v divákovi vyvolat dojem letící vzdušné plavkyně.

Plavkyně je záměrně usazena na vysokém sloupu obloženém kamennými deskami, který jí má dodat potřebnou výšku a rozhled. Zcela hypoteticky lze vyslovit názor s přihlédnutím ke společenskému klimatu doby vzniku, že plavkyně v přeneseném smyslu má symbolizovat výjimečnost a budoucí fantastické víze a vzrušující zítřky průzkumníků vesmíru a vědy.

Kulturní památka to není. Dílo je evidováno v majetku města Třebíče a bylo obnoveno v srpnu 2017. Rekonstrukci kamenného tubusu a sočury provedl MgA. Martin Kovařík.

Název trebičské realizace není zcela jasný. Srovnatelné dílo lze najít pod názvy Vesmírný plavec (1985 – 1986, tepaná měď) a Rozvoj vědy a techniky (1988, měděný plech) v Hradci Králové.

SOCHA na Komenského náměstí budí pozornost. Foto: Antonín Zvěřina

■ **prof. Karel Hyliš** (* 25. března 1928, Pelhřimov, akademický sochař, medailér, keramik, vysokoškolský pedagog)

■ **Petr Hyliš** (* 6. března 1956, Havlíčkův Brod, akademický sochař, vysokoškolský pedagog)

Petr Hyliš je také autorem sochy „Těhotná žena“ umístěné před poliklinikou v Jelínkové ulici v Třebíči v roce 1984. Socha je vyrobena z pískovce. Výrazově velmi zjednodušené až schematické ztvárnění ženské figury akcentuje láskyplné gesto ženské ruky lehce položené na těhotenském břichu. -zt-

Participace je důležitá nejen pro dospělé, ale i pro mládež

Participace je slovo, které je v posledních letech skloňováno stále častěji. Na řadu lidí může ale působit poněkud cizí. Zeptali jsme se proto Jana Burdy, radního města Třebíče a předsedy Rady dětí a mládeže kraje Vysočina, jak to s tou participací vlastně je a k čemu jí potřebujeme.

Jan Burda

Můžete nám jednoduše vysvětlit, co je to participace?

V tom nejobecnějším smyslu slova je to - stručně řečeno - možnost vyjadřovat názory, ovlivňovat a spolupodílet se na rozhodnutích týkajících se komunity. A je jedno, jestli mluvíme o třídě, škole, městě, kraji...

Z toho výčtu je zřejmé, že ono spolupodílení se nemusí být nutné jen pro dospělé.

Je to tak. Čím dříve se mladí lidé naučí, že vyjadřovat svoje názory, diskutovat a něco pro své okolí udělat, je úplně normální, tím lépe. Potřebujeme mladé lidi, kterým není lhostejné, jak vypadá jejich škola, město, místo, kde žijí.

Uvědomme si, že dnešní devátáci jsou budoucí zastupitelé, starostové, hejtmani... Také proto považují za důležité podněcovat v mladých lidech zájem o své okolí. Ale nejen zájem virtuální, který se projevuje komentováním na sociálních sítích. Myslím zájem skutečný, který v důsledku vede k nějaké akci, ke změně.

Co je možné pro participaci mladých lidí udělat?

Možností je celá řada. Začít to může třeba žákovskými nebo studentskými

parlamenty, které fungují na celé řadě škol. A je třeba říct, že i na řadě trebičských škol fungují bezvadně. To může být takový první prostor, kde mohou žáci a studenti prosazovat svoje myšlenky a nápady. V Třebíči funguje také Zastupitelstvo mladých města Třebíče. To sdružuje zástupce jednotlivých školních parlamentů a řeší témata na úrovni města. Jeho členové například přišli s myšlenkou průzkumu bezpečnosti přechodů pro chodce u škol nebo se pustili do přípravy charitativního běhu.

To jsou zajímavé nápady. Kde je ale možné získat peníze na jejich realizaci?

V Radě dětí a mládeže realizujeme program Mládež kraje. Disponujeme finančními prostředky, které nám poskytlo ministerstvo školství a zde také město Třebíč. Tyto peníze využíváme právě na financování zajímavých nápadů mladých lidí. V minulosti už díky podpoře z tohoto programu proběhla v Třebíči celá řada zajímavých akcí a projektů. Letos se chystá například den na podporu domácích mazlíčků, mezigenerační projekt, během kterého babičky a dědové stráví příjemný den se svými vnuky a vnučkami u koní a také v Třebíči vznikne bazar, zaměřený na udržitelnou mó-

du, spojený s kavárnou. A to není zdaleka všechno.

Takže mladí lidé za vámi přijdou s nápadem a vy jim dáte peníze?

Zase až tak snadné to není. Podstatnou část programu Mládež kraje tvoří vzdělávání. Pro získání finanční podpory je nezbytné absolvovat víkendový workshop, obhájit projekt před komisí, a hlavně ho také zrealizovat.

To je, podle mého názoru, důležité součást participace. Když to řeknu lidově - zvednou zadek ze židle a pokusit se svoje nápady realizovat. To je na tom to důležité. Anonymních komentářů na sítích je dost. Potřebujeme lidi, kteří se nebojí stát za svým nápadem a nebojí se pustit do jeho realizace. A přesně k tomu se snažíme mladé lidi směřovat. A je jedno, jestli v zastupitelstvu mladých, v rámci programu Mládež kraje nebo jakkoli jinak.

S dospělými to asi bude jiné.

I dospělí mají celou řadu možností, jak se podílet na rozhodování a ovlivnit dění ve městě.

Jako trebičský radní mohu říct, že pokud někdo chce projevit názor, má celou řadu možností. Probíhají třeba veřejná projednávání investičních záměrů. Není to tak dávnou, kdy se obyvatelé města mohli vyjádřit k dopravě ve městě prostřednictvím takzvaných pocitových map. No a asi nejviditelnějším způsobem, jak něco změnit je participativní rozpočet...

Tedy jde opět o peníze?

Na participativní rozpočet je vyčleněno v rozpočtu města 3,5 milionu korun. Každý občan Třebíče může podat nápad na projekt, jehož realizace se vejde do půl milionu korun. Pokud je projekt smysluplný a realizovatelný a následně uspěje ve veřejném hlasování, bude realizován. Uzávěrka nápadů pro letošní rok je 31. května. Je tedy nejvyšší čas.

Zase jsme ale u toho, že je potřeba, pro realizaci nápadu něco udělat.

Jak se díváte na názor, že zapojování veřejnosti jen všechno komplikuje?

Je pravda, že širší diskuse s veřejností je při realizaci větších projektů běh na dlouhou trať. Pochopitelně by bylo rychlejší představit občanům už hotovou věc. A po pravdě řečeno, jsou situace, kdy to ani jinak nejde.

Komplikací může být i známé „co člověk, to názor“. U velkých projektů je proto často obtížné, nacházení kompromisů.

Přesto to není promarněné úsilí?

Rozhodně ne, čas věnovaný zapojování veřejnosti - ať už mládeže nebo dospělých - není čas ztracený. V budoucnu se nám bohatě vrátí. Třeba na tom, že lidé si mnohem více váží věcí, na kterých se mohli podílet. Třeba na tom, že budou více Třebíč považovat za své město. Ale i na tom že mladí lidé pochopí, že podílet se - tedy participovat - na péči o své okolí je normální a zcela přirozené.

Děkujeme za rozhovor